

FI lausuntopyyntö VV

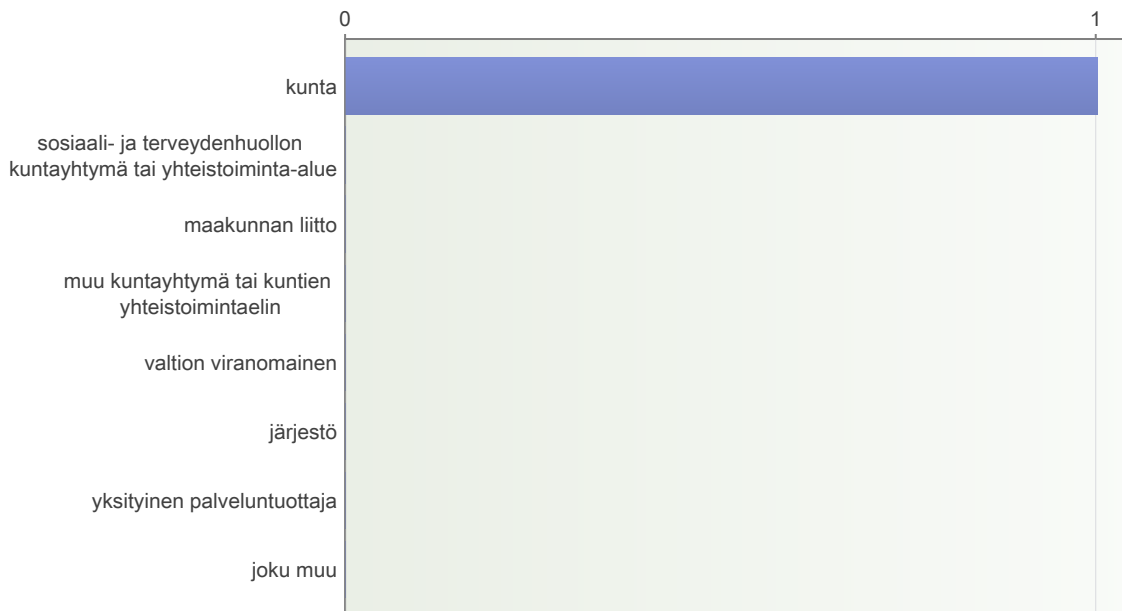
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Kaskisten kaupunki	Marie Grannas	Marlene Svens, kaupunginjohtaja, Kaskisten kaupunki puh. 0400 868780, s-posti marlene.svens@kaskinen .fi	27.3.2017	Kaskisten kaupunginvaltuusto

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

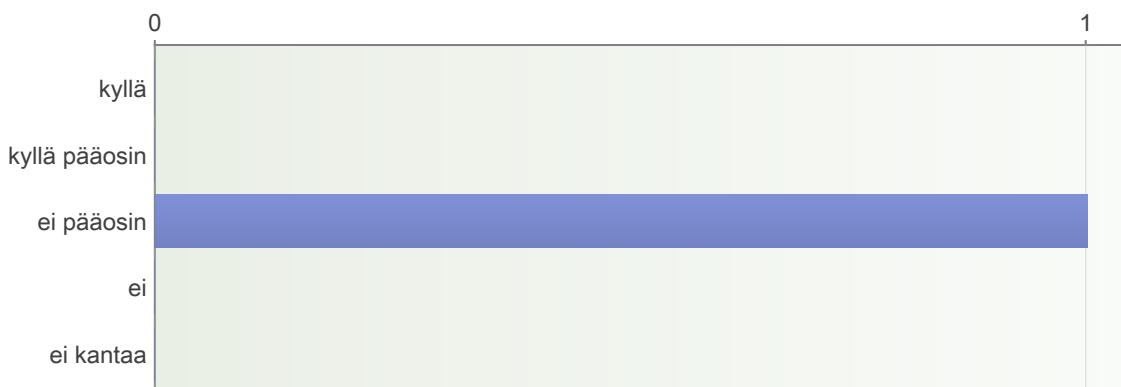
4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mahdollistamalla asiakkaan valinnanvapaus perustason palveluissa osiltaan antaa vastuuta omasta terveydestään myös enenevässä määrin asiakkaalle itselleen. Asiakas voi halutessaan vaihtaa palvelun tuottajaa ja hoidon jatkuvuus kärsii. Haasteena hyvinvoinnin ja terveyserojen kaventamisen suhteen on se, että kaikilla olisivat yhtäläiset mahdollisuudet hoitoon. Tuottajan jakautumisen maakunnan, yksityisen tai kolmannen sektorin alle ei välttämättä mahdollista tasavertaista laatua palveluiden tuottamisessa. Palveluiden laatu on suoraan verrannollinen käytettävissä oleviin resursseihin, esimerkiksi koulutuksen ja henkilöstömäärän suhteen. Palveluiden tuottamisen hinta tuskin laskee sen siirtyessä voittoa tavoittelevien yksityisten yritysten haltuun. Asiakkaan oman budjetin osuus ja sen olemassaolo lisää asiakkaan valinnanmahdollisuuksia eri tuottajien ja hintojen välillä, mutta samanaikaisesti se asettaa asiakkaat eriarvoiseen asemaan taloudellisen tilanteensa takia. Väestön ei voida sanoa olevan tasavertaisessa asemassa palveluiden hankkimisen suhteen. Palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden paranemista on vaikea arvioida. On oletettavaa, että suoran valinnan palvelut, maksusetelipalvelut sekä asiakassetelipalvelut keskittyvät kaupunkiseuduille. Myös kunnille on annettava mahdollisuus omistaa yhtiömuodossa sote-keskuksia tasavertaisesti muiden toimijoiden kanssa. Tämä olisi ennen kaikkea asiakkaiden mutta myös järjestämisvastuussa olevien maakuntien etu, sillä se lisäisi uskottavia vaihtoehtoja palvelutuotantoon.

5. 2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

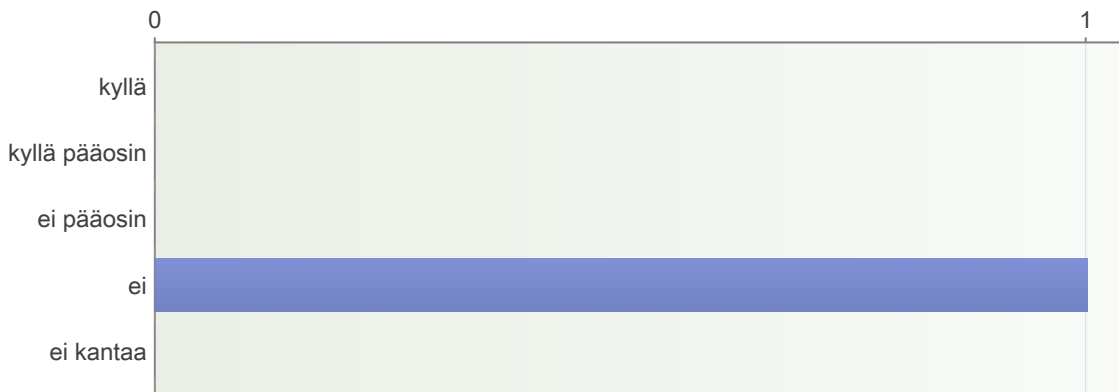
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaalla on valinnanmahdollisuus oman budjettinsa ja palveluntarjoajien antamissa raameissa, mutta asiakkaalla ei välttämättä ole tarvittavaa ja luotettavaa tietoa siitä, millä perusteilla hänen tulisi kulloinkin valita palveluntarjoaja. Hinta ja palvelun nopeus eivät ole ainoita kriteereitä, vaan asiakkaalla tulisi myös olla käytettävissään tietoa palvelun luotettavuudesta, tuloksista sekä laadusta. Lakiluonnoksessa jää epäselväksi, mitkä palvelut ovat valinnanvapauden piirissä ja mitkä palvelut ovat liikelaitoksessa. Jos todellisia vaihtoehtoja ei pitkistä etäisyyksistä johtuen ole olemassa, asiakkaan vaikutusmahdollisuudet ovat vähäiset.

7. 3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaan tilanteeseen vaikuttaa suuresti se, missä hän asuu, asuuko hän haja-asutusalueella vai kaupungissa. Tämän lisäksi etäisyydet vaikuttavat palvelun pääsemiseen sekä kulkuyhteydet. Haja-asutusalueella tuskin tulee olemaan tasavertaisia mahdollisuuksia palveluiden valitsemiseen palveluntuottajien vähäisyyden vuoksi. Järjestelmä on erittäin monimutkainen, ja omaan tilanteeseen sopivaan palveluun hakeutuminen edellyttää asiakkaan kykyä arvioida omaa tilannetta, palveluntarvetta, verrata sitä tarjolla oleviin palveluvaihtoehtoihin ja hakeutua palveluun.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitettuja palveluita?

Vastaajien määrä: 1

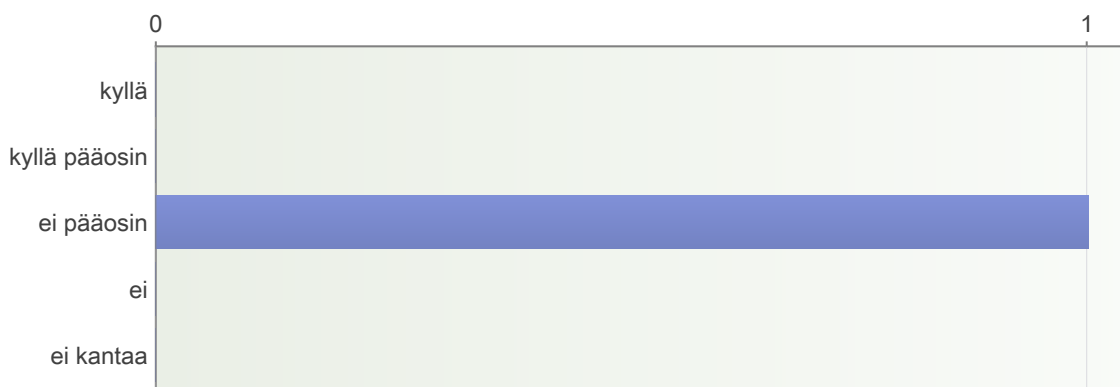
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaan yhteen sovitettujen palveluiden toteutumiseksi, tulisi asiakkaalla olla ns. koordinoiva taho, joka kokoasi asiakkaan tarvitsemat palvelut kokonaisvaltaiseksi asiakkaan tarpeista lähteväksi kokonaisuudeksi. Näin voidaan esimerkiksi ajatella tapahtuvan, jos asiakkaan asioista vastaa esimerkiksi maakunnan alainen taho, kuten laajasti perustason palveluja tarjoava sosiaali- ja terveyskeskus. Ongelmia tilanteessa aiheuttaa asiakkaan valinnanvapauden mahdollisuus ja hänen mahdollinen koordinoivan tahon vaihtaminen. Tämä tulee muodostumaan ongelmaksi ns. hankalien ja suurkuluttaja-asiakkaiden tilanteessa. Ajan tasalla olevan tiedon siirtäminen eri palveluntuottajien välillä on haasteellista ja huomionarvoista on se, kuinka julkisen vallankäytön osuus tässä huomioidaan. Virkavaltaa tullaa edelleenkin käyttämään maakunnanalaisissa palveluissa, mutta on tärkeää huomioida se, että koordinoivan tahon tulee olla julkista virkavaltaa käyttävä taho, toisin sanoen maakunnan alainen taho, jotta tehokkaaseen kustannuksia hillitsevään palveluiden käyttöön päästään.

11. 5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

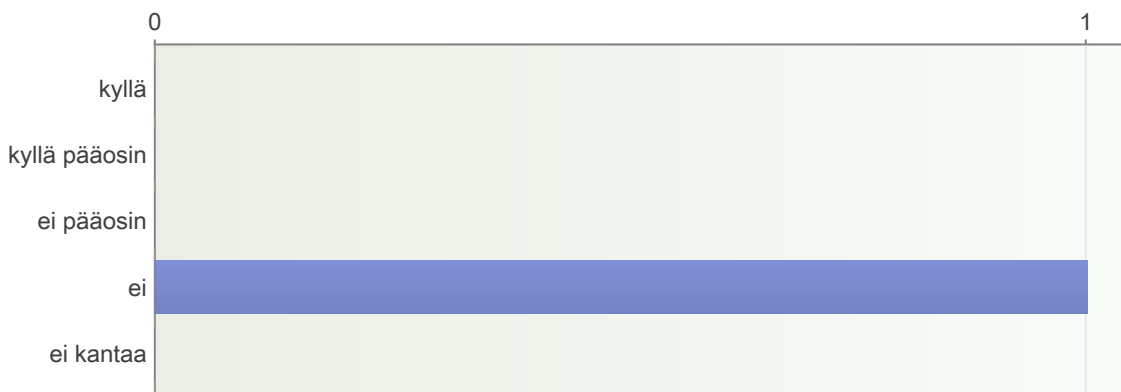
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kustannusten nousua voidaan hillitä ainoastaan karsimalla lakisääteisiä oikeuksia ja palveluita, ei lisäämällä valinnanvapautta ja palveluiden hinnan säätelyn antamista yksityisille yrittäjille. Ennalta ehkäisevän työn osuutta tulisi kasvattaa, mutta se ei anna tuloksia heti vaan pitkällä aikavälillä. Tämän lisäksi suurkuluttaja-asiakkaiden palvelukokonaisuuksiin tulisi pystyä puuttumaan säätelyn ja koordinoinnin avulla sekä hallitsemalla kokonaisuutta, ei antamalla heille valinnanvapautta, jolla palvelun eri osat eivät välttämättä liity toisiinsa sulavasti. Kustannusten nousun riskejä aiheuttavat esim. järjestäjien sekä tuottajien ICT-investointikustannukset, maakunnan, maakunnan liikelaitoksen ja tuottajien hallinnolliset tehtävät

13. 6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

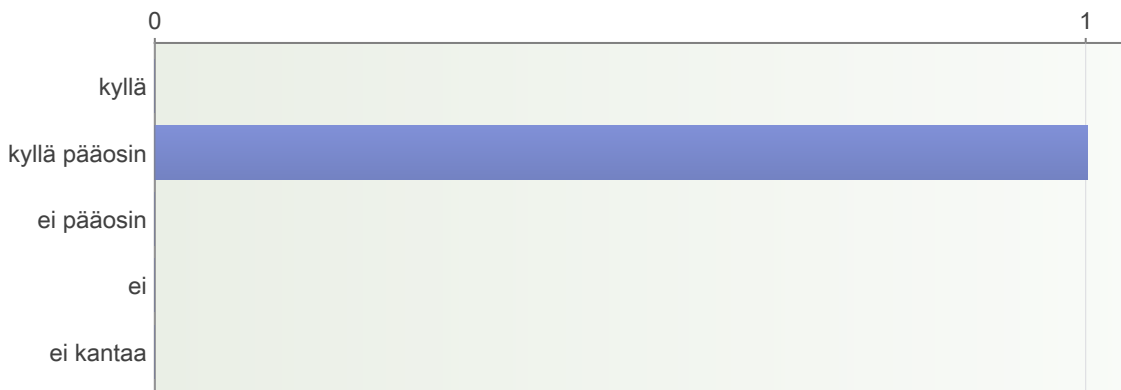
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sosiaali- ja terveyspalveluiden siirtyessä maakunnan liikelaitoksen alle sekä yksityisten yritysten alle perinteistä politiikan kautta tapahtuvaa demokratian mahdollisuutta ei ole. Väestöä tulee ohjata ja omasta uudenlaisen vaikuttamisen piiriin. Kansan kuulemismahdollisuuksia voidaan lisätä keräämällä palveluista ja niiden toteutuksesta webropool kyselyitä sekä asiakaspalautteita ja tyytyväisyyskyselyitä. Varsinaiset päätökset tehdään tietysti yhtiön hallinnossa sekä valtion antamien budjettien raameissa. On selvää, että päätökset siirtyvät kauemmaksi kansalaisesta verrattuna nykyiseen päätöksentekojärjestelmään ja rahoitusmalliin. Valtion toimiessa rahoittajana on, sillä myös suurempi päätösvalta toiminnan ohjaamiseen verrattuna kuntarahoitteiseen malliin. Valinnanvapaus tulisi saattaa käytäntöön asteittain ja kokeilujen kautta.

15. 7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

Vastaajien määrä: 1

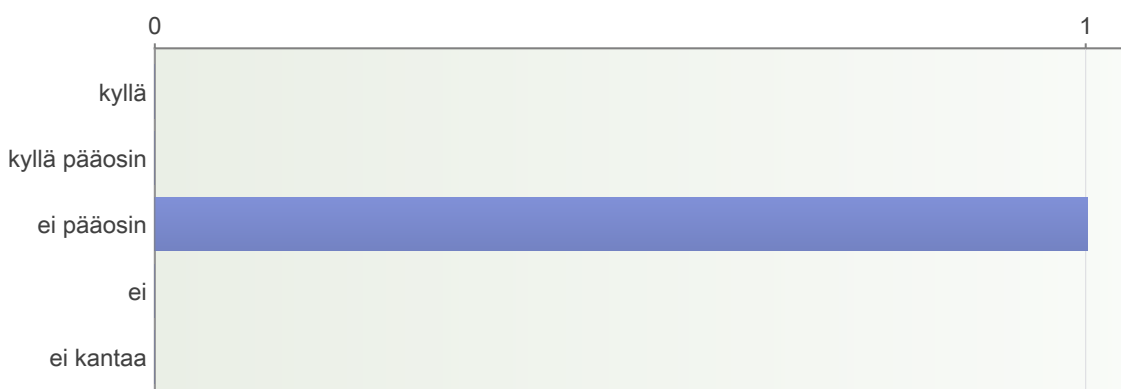
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnan liikelaitoksella on paremmat mahdollisuudet päättää tehtävistä investoinneista, koska hallitsevat isompaa budjettia. Näin investoinnit saadaan isomman alueen käyttöön laajemmin verrattuna vanhaan kuntakohtaiseen malliin. Tehostettu toiminta pakottaa ottamaan käyttöön uusia innovaatioita, jotka mahdollisesti tehostavat toimintaa. Tulevaisuuden haasteista ei tulla selviämään ilman digitaalisia ratkaisuja. Valinnanvapausuudistus luo mahdollisuuksia uudistaa toimintatapoja ja ottaa käyttöön uusia palveluinnovaatioita.

17. 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvueluista. 8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiöitettävien valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

18. Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

Ei vastauksia.

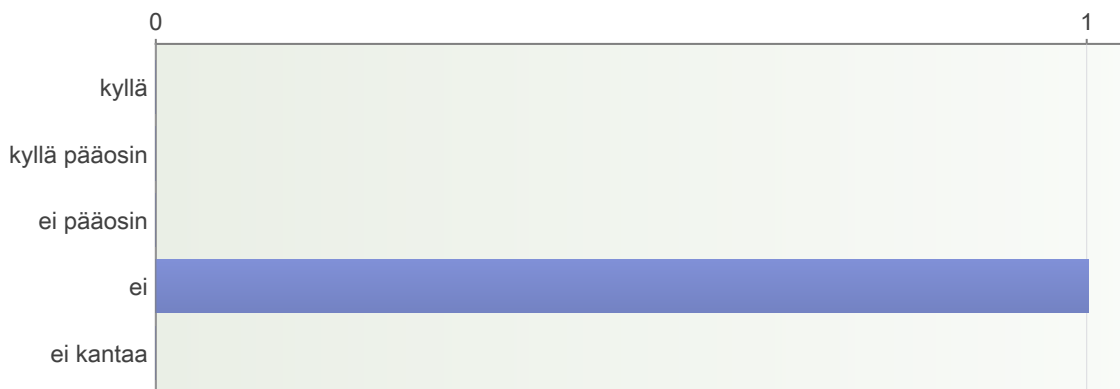
19. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiesityksessä tulisi selkeästi määritellä, mikä on maakunnan liikelaitoksen ylläpitämän väestövastuisen terveyskeskuksen palvelutaso. Tällainen selkeä rajanveto on tärkeää kustannusten kasvun hillitsemiseksi sekä asiakkaan palvelukokonaisuuden hallitsemiseksi. Maakunnan liikelaitoksella tulee olla hallinnassaan asiakkaan palveluntarpeen arvioinnin mukainen hoito- ja palvelusuunnitelma. Maakunnan liikelaitoksen tulee pystyä määrittämään läheteillä ja palveluseleillä asiakkaan valinnanvapauden taso. Jollei Maakunnan liikelaitoksen palvelutasoa määritellä tarkasti, on vaarana se, että vaikeahoitoisemmat ja kalliit asiakkaat eivät saa tarvitsemansa palvelua yksityiseltä puolelta ja heitä pallotellaan järjestelmässä. Asiakkaalla ei myöskään tällöin ole välttämättä tarvittavaa tietoa palvelun hankkimisesta ja sen laatukriteereitä oman budjettinsa rajoissa. Tämä asettaa asiakkaat myös eriarvoiseen asemaan. Vaarana järjestelmässä on se, että hyvistä osajista tulee pula ja vaikeahoitoisten asiakkaiden hoitoon on vaikea löytää henkilökuntaa ja asiakkaan palvelupaketista tulee monimutkainen kun tarkoituksena uudistuksella oli yksinkertaistaa ja nopeuttaa asiakkaan hoitoon pääsyä.

20. 8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämistä vastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

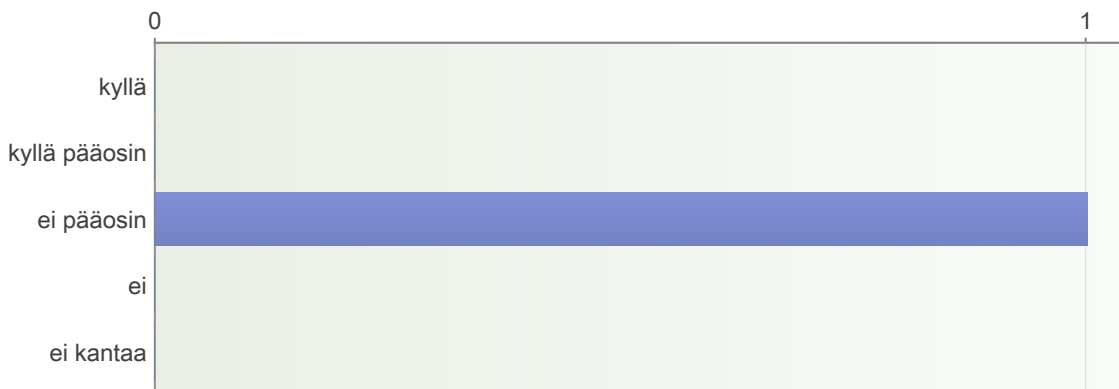
21. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maksusetelijärjestelmä palvelee hyvin asiakasta jolla on omaa budjettia, jolla tehdä valintaa sekä kykyä tiedonhankintaan. Asiakas, joka on pienituloisen ja ei pysty maksamaan maksusetelin ja palvelun erotusta järjestelmä ei palvele samantarvoisesti. Tämän vuoksi maakunnan on tarjottava palvelulupauksen mukainen minimitaso myös vähätuloisille. Vähätuloisilla ei siis ole tässä järjestelmässä valinnanvapautta. Maksusetelijärjestelmässä maakunta ei voi kantaa järjestämisvastuutaan; maakunnalla ei ole suoria ohjaus- eikä vaikutusmahdollisuuksia maksusetelipalvelun tuottajaan.

22. 8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

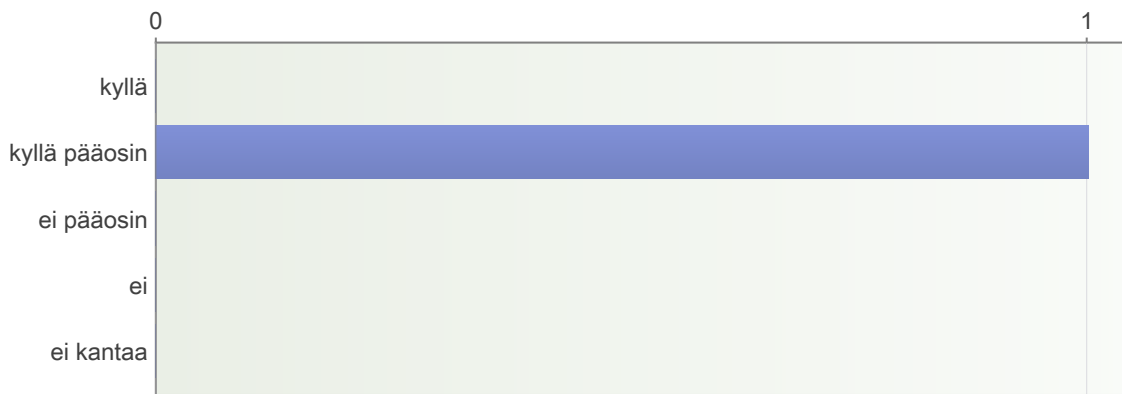
23. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Vastuukysymykset pitää avata selkeämmin. Kenellä on hoidosta päävastuu ja miten hoidon etenemistä seurataan? Kun asiakkaalle annetaan maakunnanliikelaitoksesta palveluseteli, jolla palvelu hankitaan, onko palveluntuottajalla vastuuta hoitovirheiden osalta ja myöskin niistä aiheutuneiden vahinkojen osalta sekä vaikutuksilta asiakkaan kokonaisvaltaiseen hoitoon?

24. 8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

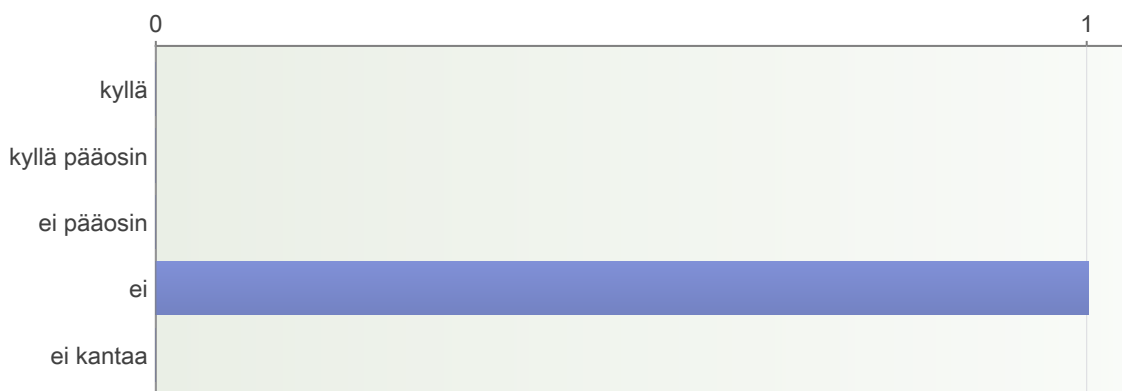
25. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maksusetelin avulla asiakas voi valita palveluntuottajan niiden tietojen avulla mitä hänellä on käytettävissään. Tällöin tarvitaan tietoa esimerkiksi jonotusajoista sekä palvelun laadusta. Se millä tavalla tällaista tietoa sitten tuotetaan kuluttajan tietoon on eri asia. Vastuuta palvelun toteutuksesta siirretään maksusetelijärjestelmässä asiakkaalle itselleen. Huonon vallinnan tehdessään asiakas kantaa vastuuta valinnastaan itse.

26. 9. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

Vastaajien määrä: 1

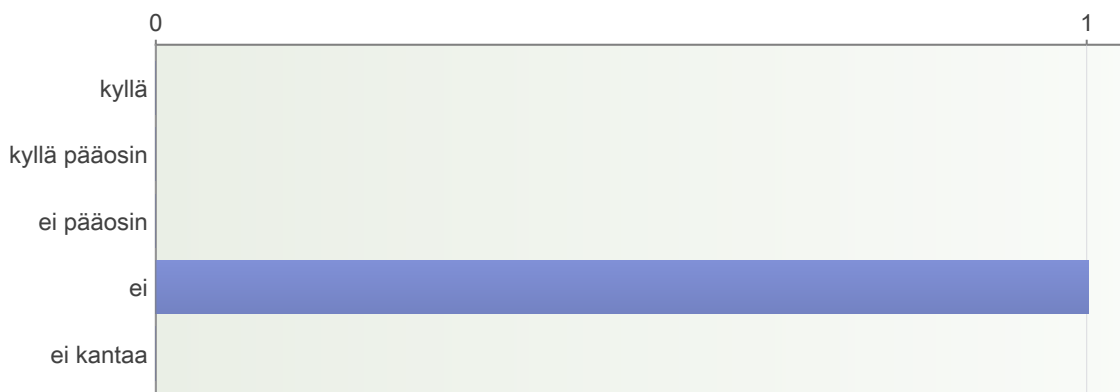
27. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Haja-asutusalueella palveluntuottaja ei tule olemaan niin montaa, että asiakas pystyy todellisuudessa valitsemaan. Kysyntää ei tule olemaan tarpeeksi, jotta usean toimipisteen ylläpitämiseen olisi kannattavuutta. Tuottoa ei tule tarpeeksi, varsinkaan kun toimintaa ei enää yksityisen taholta voida ylläpitää tappiolla tai kustannusten tasolla.

28. 10. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

29. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ilman maakunnan liikelaitoksen määrittämää palvelulupausta ja palvelun tuottajaa, joka tuottaa palvelua asiakassetelin hintaan eivät asiakkaan oikeudet toteudu. Asiakassetelijärjestelmän tulee keskustella myös asiakkaan tulojen kanssa. Asiakkaan tulojen vajausta palveluiden hankinnassa tulee pystyä korjaamaan esimerkiksi toimeentulotuella tai muulla järjestelmällä. Muilta osin asiakkaan asema ja oikeudet toteutuvat.

30. 10b. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

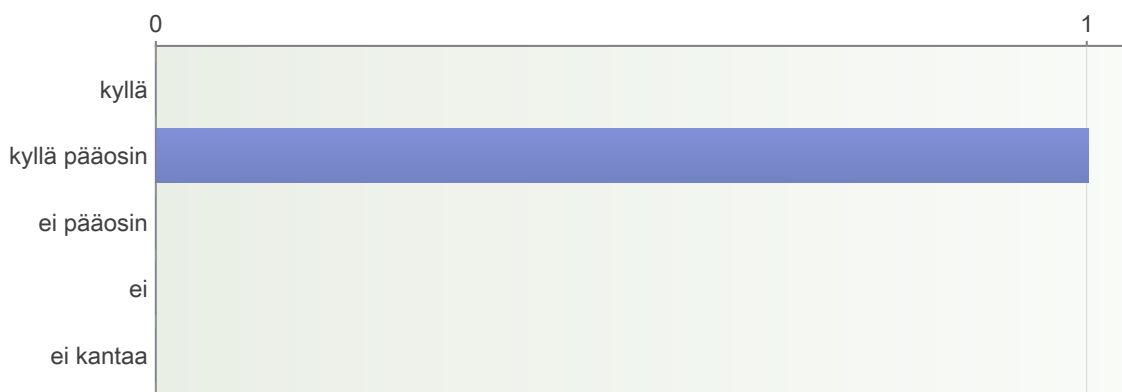
31. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakassetelijärjestelmään tulee liittää laadunseurannan kriteerit palveluntuottamiselle sekä riittävä palveluntuottamisen valvonta sekä kantelumahdollisuus.

32. 10c. Ovatko asiakassetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

Vastaajien määrä: 1

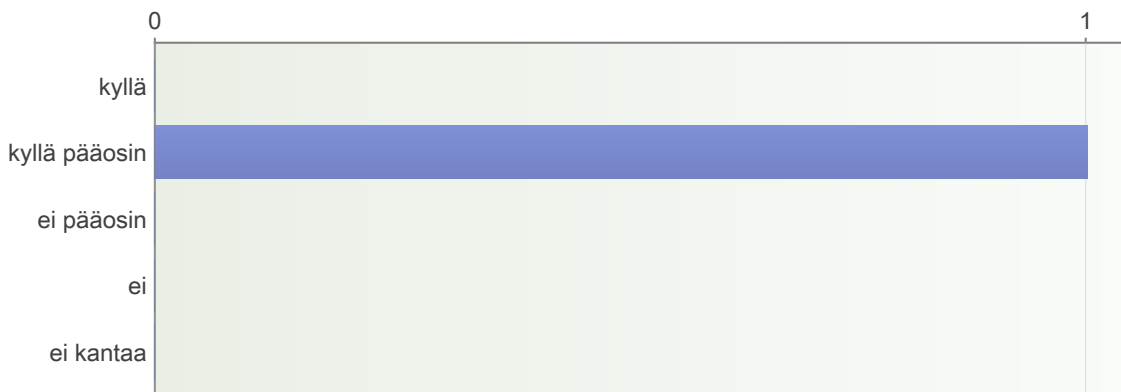
33. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakassetelin päätöksentekoa koskevat rajaukset ovat riittäviä, mutta valinnanvapauteen liittyy palveluntuottajien olemassaolo. Asiakassetelijärjestelmä ei sinänsä takaa valinnanvapauden toteutumista, jollei alueella ole palveluntuottajia.

34. 11. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

35. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Henkilökohtainen budjetin käyttöön asiakas tarvitsee palveluohjausta, jotta pystyy tekemään oikeat valinnat palveluidensa suhteen. Toisaalta hankittavat palvelut voidaan selkeästi mainita maakunnan liikelaitoksen alla tehtävässä hoito- ja palvelusuunnitelmassa ja tämä antaa jo asiakkaalle tarvitsemat tiedot siitä mitä palveluja henkilökohtaisella budjetilla hankitaan.

36. 12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko).

Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti). Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

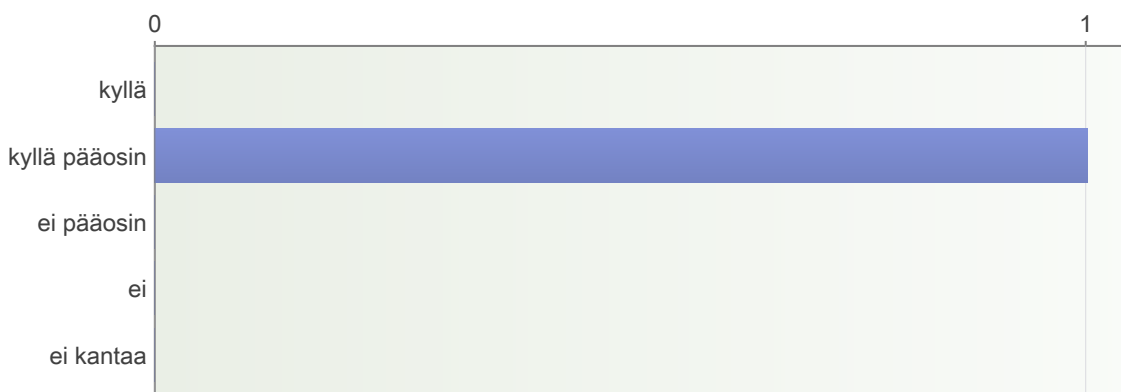
37. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maksutonta palveluohjausta tarvitaan ehdottomasti valinnanvapauslainsäädännön myötä. Järjestelmän piirissä on paljon huonompiosaisia, kuten köyhiä, maahanmuuttajia, monisairaita sekä mielenterveyden häiriöitä omaavia asiakkaita. Heillä on vaarana pudota järjestelmässä huonompaan asemaan ja varsinkin jos järjestelmä alkaa suosimaan ns. maksavia asiakkaita. Tuetun ohjaamisen eli palveluohjauksen osajaja tosin on vähän jo nykyisessä järjestelmässä. Tarvitaan laaja-alaista kolutusta, jotta tällaisia palveluohjaajien antamaa ohjausta voidaan järjestää matalalla kynnyksellä asiakkaille.

38. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

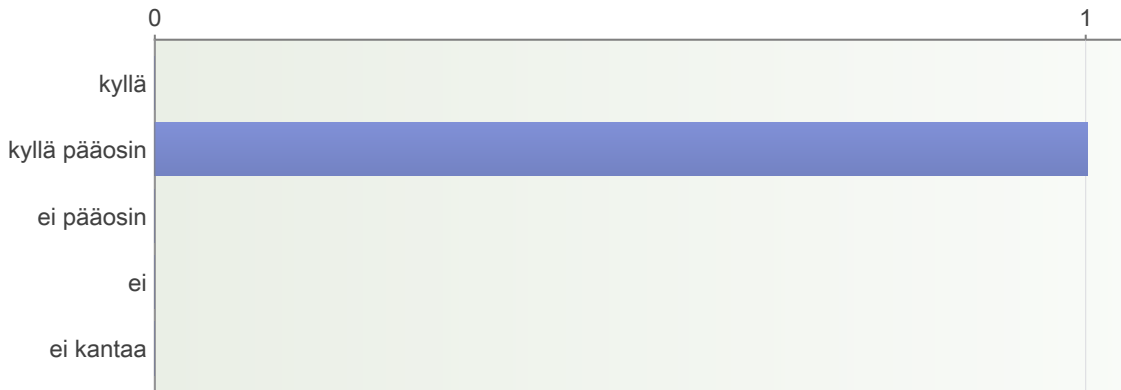
39. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Onnistunut sopimusohjaus vaatii laaja-alaista palveluiden tuntemusta sekä niiden vaikutuksien tuntemusta, riittävää sopimusten valvontaa sopimusrikkomusten osalta sekä oikeita ja riittäviä kriteereitä laadukkaiden palveluiden tuottamisen mahdollistamiseksi.

40. 13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

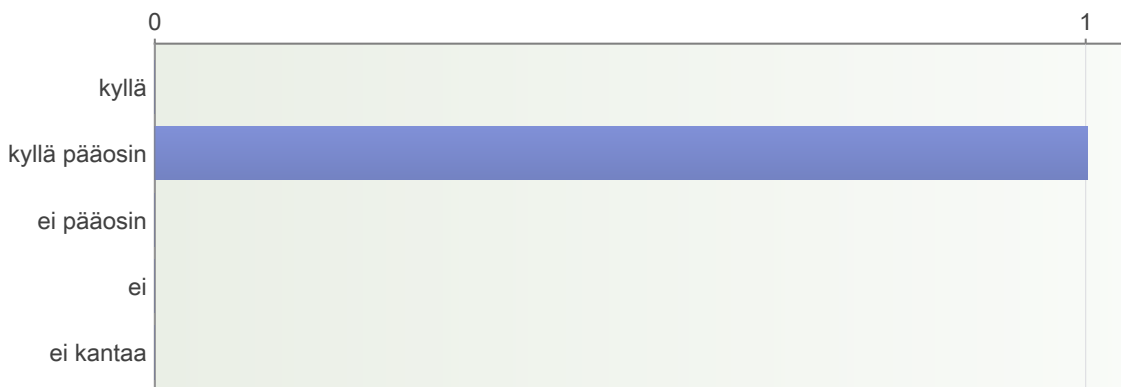

41. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

42. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

43. Vapaamuotoiset huomiot.

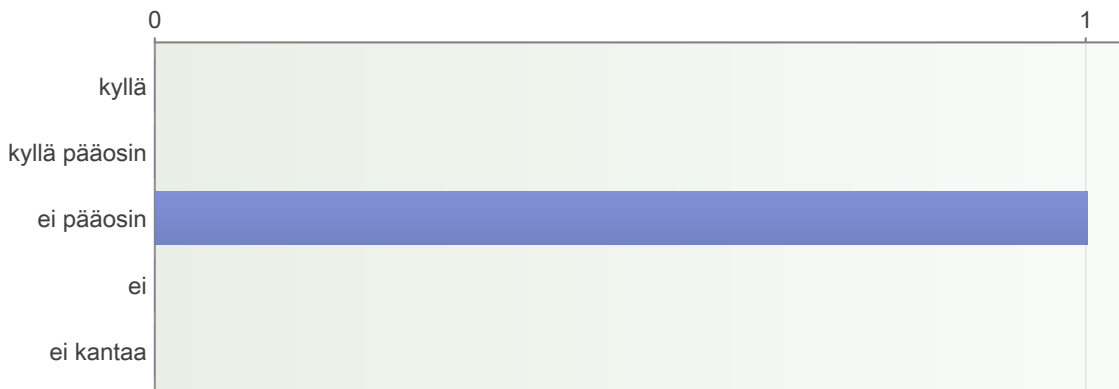
Vastaajien määrä: 1

- Sopimusohjauksella on tärkeä rooli palveluiden tuottamisen velvoitteiden määrittelyssä sekä vastuiden jakamisessa. Säännökset ovat välttämättömiä uudistuksen tavoitteiden kannalta, sillä riskinä on kansalaisten vaikuttamismahdollisuuksien poistuminen ja huono-osaisten syrjäytyminen. Osaltaan on myös riskinä perustason palveluiden tarpeen lisääntyminen. Palvelun tuottajille annettavat velvoitteet raportoida tietoja, joiden perusteella asiakkaat voivat käyttää valinnanvapauttaan ja tehdä valintoja ovat tarpeellisia. Velvoitteet voivat kuitenkin luoda kynnyksen palvelutuottajaksi ilmoittautumiselle, varsinkin pienten tuottajien osalta.

44. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista.

15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

Vastaajien määrä: 1

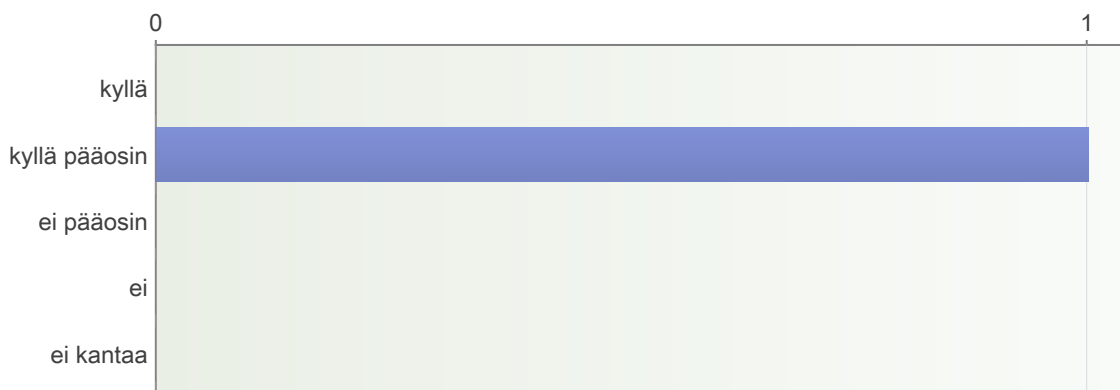
45. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Nykytasoinen kiinteän maksuosuuden osuus tuskin tulee riittämään kun valinnanvapauslain alaisuuteen siirrytään. Palveluiden tuottamisen hinnat tulevat nousemaan, sillä yksityiset palveluntuottajat tuottavat niitä voitolla, eivät omakustannushintaan tai tappiolla. Riskinä on lisäksi ns. maksavien asiakkaiden lisäpalvelut, joihin maksukyvyyn puuttuvilla asiakkailla ei ole rahaa tai mahdollisuutta. Palveluiden rahoittamiseen tullaan tarvitsemaan muuta rahoitusta, kuten esimerkiksi vakuutusjärjestelmällä tuotettavaa rahoitusosuutta. Myös tällöin ne asiakkaat, jotka eivät omaa vakuutusta jäävät toiselle sijalle. Valinnanvapausjärjestelmä ei tule olemaan edullisempi järjestelmä, mutta se tarjoaa mahdollisuuden yksityisen puolen markkinoille pääsyyn ja sen mukana tuoman pääoman vaikutuksen terveydenhuollon laatuun ja kehitykseen. Erikoistuminen tulee lisääntymään ja sitä myötä osaaminen, mutta tämä työ tehdään kuluttajien maksuosuuden lisäyksellä ei yhteiskunnan verorahoilla. Järjestelmä tulee tukemaan eriarvoistumista. Kallein ja kehittynein hoito ei tule olemaan kaikkien saatavilla.

46. 15b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

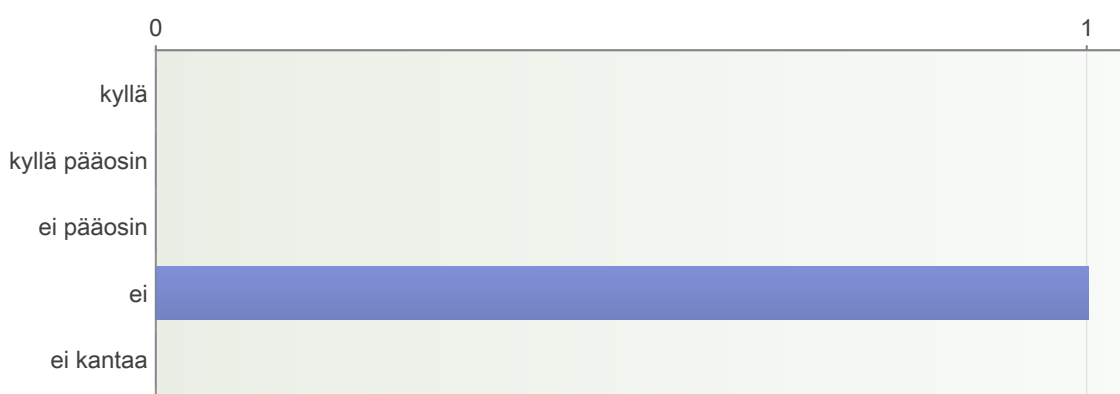
47. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnan 56§ mukainen mahdollisuus sopia muista korvauksista palvelun tuottajan kanssa on kannatettavaa ja sen avulla on mahdollisuus lisätä asukkaiden alueellista yhdenvertaisuutta sekä kaventaa alueellisia hyvinvointi- ja terveyseroja.

48. 16. Lakiluonnoksen 11 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

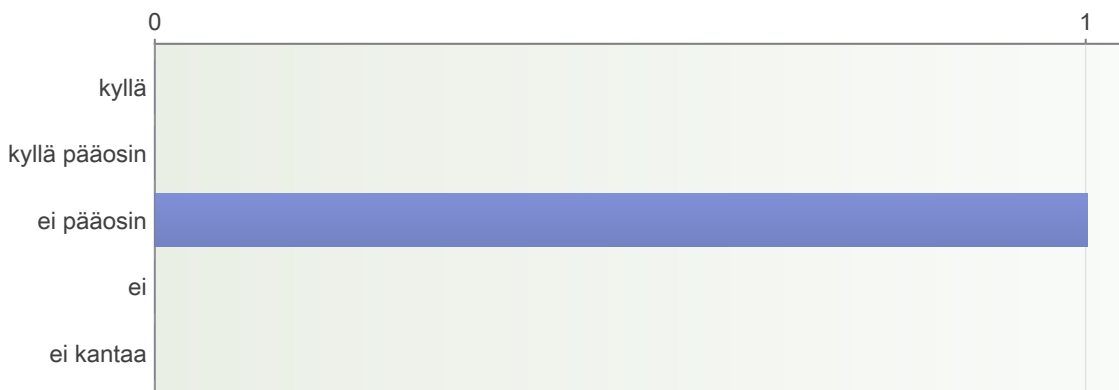
49. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Aikataulu muutokselle tulee olemaan tiukka. Säännökset olisivat riittäviä jos toiminnan käynnistämisen kaikki toiminnot olisivat käynnistämismuutoksessa ajoissa. Maakunnan liikelaitoksen aikataulu tulee olemaan tiukka jos sopimusohjaus ja kriteerit eivät vielä ole valmiita. Asiakkaan mahdollisuudesta päättää valinnastaan sosiaali- ja terveyskeskuksen suhteen vaatii myös ennen valintaa tehtävää riittävää tietoa. Esityksen mukaan valintapäätös tulisi antaa 10/2018. Tämä tarkoittaa, että järjestelmän tulisi olla lähestulkoon toimintavalmis 8/2018, jotta valinta voidaan suorittaa. Maakunnat eivät ole valmistelutyössään kaikki samalla tasolla. Valinnanvapauden toimeenpanolle on varattava riittävä siirtymäaika. Markkinoiden avautuminen suoran valinnan sote-keskuksille ja suunhoidon yksiköille sekä asiakassetelin ja henkilökohtaisen budjetin käyttöönotto yhtäaikaaisesti 1.1.2019 muodostavat suuren riskin palvelujen jatkuvuudelle. Lakiluonnoksessa säädetään 1. ja 2. vaiheessa tapahtuvasta vaiheistuksesta, mutta tosiasiallisesti lain voimaantulossa ei ole lainkaan vaiheistusta. Tietojärjestelmämuutosten haluttu toimeenpano edellyttää selkeää vastuunjakoa sekä riittävää aikataulua, n. 3-5 vuoden siirtymäaika. Ehdotettua aikataulua ei ole mahdollista toteuttaa.

50. 17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämismuutosten toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

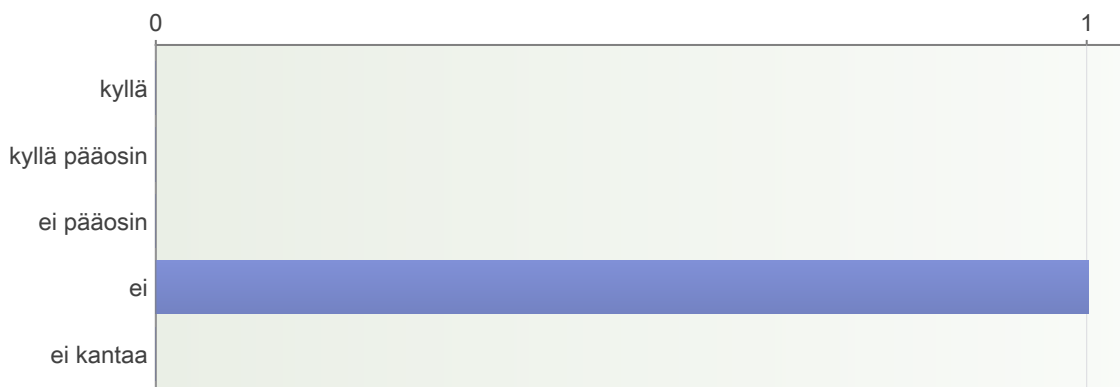
51. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Järjestäytymismuutosten ennakoinnista valmistelusta tulisi olla selvemmat askelmerkit, jotta toiminta voitaisiin käynnistää 1.1.2019. Luultavasti tämä tulee tarkoittamaan ainakin alkuvaiheessa toiminnan siirtämistä maakunnan alle nykyisessä laajuudessaan ja tämän jälkeen tapahtuvaa tehostamista. Rahoitusvastuun ollessa kunnissa 2018 vuoden loppuun asti tämä on hankala tehtävä toteuttaa käytännössä, varsinkin kun päätösvaltaa käytetään kahdessa eri suunnassa.

52. 18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseen?

Vastaajien määrä: 1

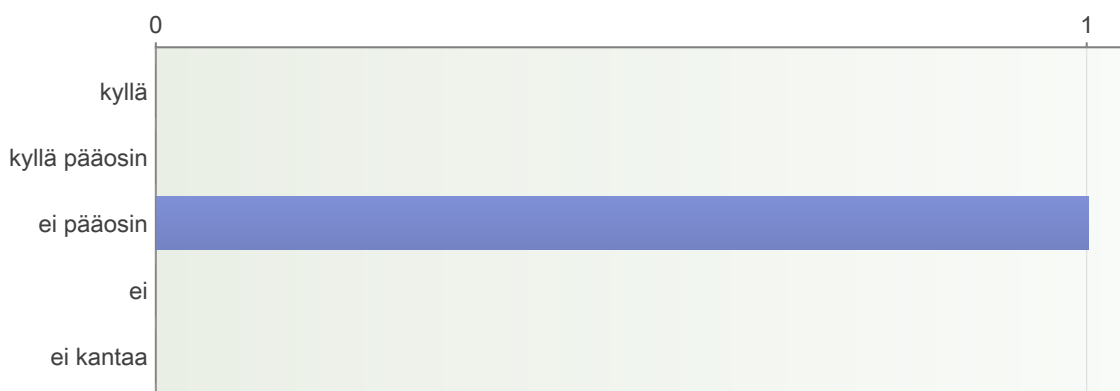
53. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palveluiden hinnoittelu ja kilpailutus on tekemättä. Markkinoilla on tällä hetkellä toimijoita, mutta erityisesti haja-asutusalueilla toiminta tuotetaan kunnan omana tuotantona. Kiinteistöt ovat myös kunnan omistuksessa. Markkinoiden syntyminen vie aikaa ja kansavälisten yhtiöiden tuleminen alueelle ei vielä ole täysimittaisesti toteutunut. Kotimaisia yrityksiä ei ole vielä syntynyt riittävästi. Tilanne johtaa helposti monopoliaseman syntymiseen, jollei valinnanvapautta toteuteta asteittain. Todennäköistä on että terveydenhuollon markkinat syntyvät suuriin kaupunkikeskuksiin, mutta ei haja-asutusalueelle. Tuottajille asetettavat vaatimukset karsivat erityisesti suoran valinnan palvelujen tuottajista pois pienet yritykset.

54. 18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

Vastaajien määrä: 1

55. Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Ei vastauksia.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esitystä tulisi muuttaa niin, että valinnanvapautta toteutettaisiin asteittain. Nykyisen esityksen vaarana on, että kansainväliset yhtiöt valtaavat alaa ja pystyvät tarjoamaan palveluita edullisempaan hintaan omatessaan jo nykyisellään palveluiden tuottamisen konseptit ja tavaran toimituksen kanavat ulkomailta.

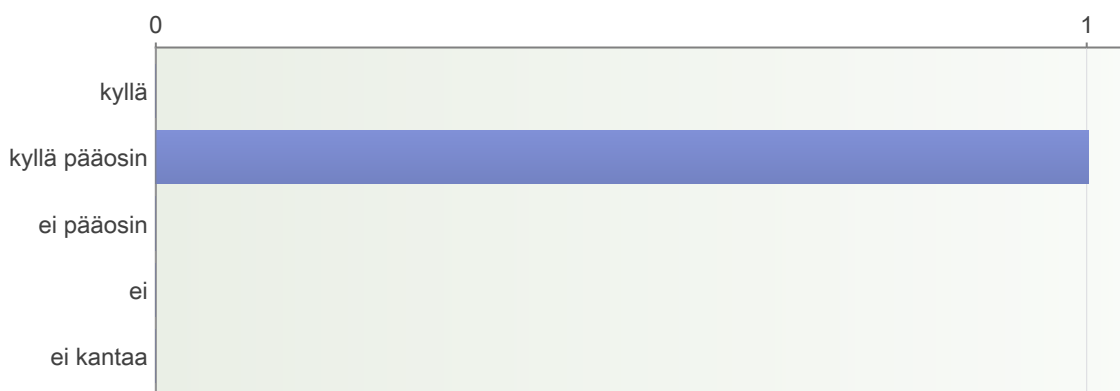
57. 19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

Vastaajien määrä: 1

- Hoidon tuottamisen kriteeriksi muodostuu hyvän hoidon lisäksi palvelulla tehtävä taloudellinen voitto. Tämä saattaa lisätä hoidon laadukkuuden ja asiakaspalvelun parantumista ja hoitoon pääsyn nopeutumista ainakin maksavilla asiakkailla. Vaarana on ihmisten eriarvoisen kohtelun lisääntyminen. Olisi tärkeää kokeilla ehdotettavia uusia valinnanvapauden muotoja ja hyödyntää nyt käynnissä olevien kokeilujen tuloksia ennen laajamittaista toimeenpanoa.

58. 20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

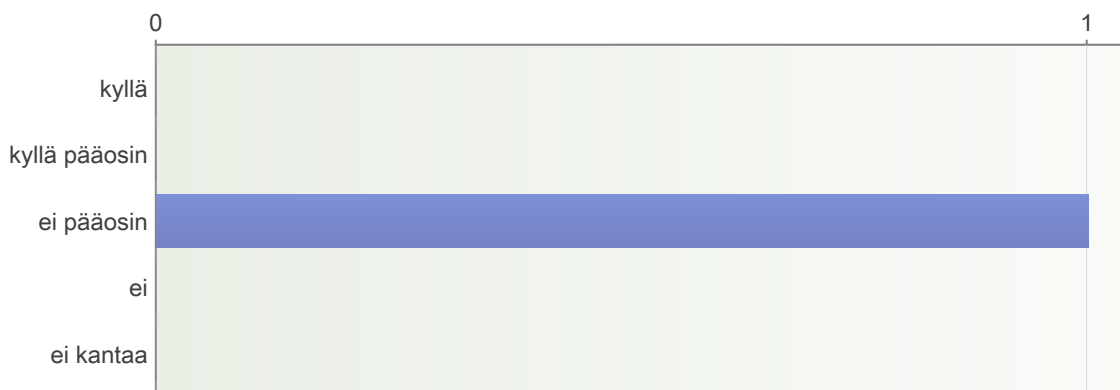
59. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Hammashuollon jonot ovat pitkät monella kunnalla ja hammaslääkäreiden rekrytointi on haastavaa heidän siirtyessä yhä enenevässä määrin yksityispuolelle. Uudistuksella saadaan yksityisellä puolella oleva hammaslääkäreiden kapasiteetti käyttöön. Toisaalta vaativien hammashuollon toimenpiteisiin pääsy tulee olemaan maksavien asiakkaiden kohdalla parempi. Järjestelmä luo suuren riskin kustannusten kasvuun, kun asiakkaalle syntyy oikeus valita yksityinen palveluntuottaja julkisen terveydenhuollon asiakasmaksuilla.

60. 21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

61. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Muista pohjoismaista tulleet kokemukset valinnanvapauden tuloksista eivät puhu kansanterveydellisesti muutoksen puolesta, mutta haastava taloudellinen tilanne vaatii muutosta ja vastuun siirtämistä asiakkaalle itselleen. Valitettavasti järjestelmä lisää asiakkaiden eriarvoistumista, mutta lisääntyvän maahanmuuton ja työttömyyden sekä ikääntymisen kasvaessa yhteiskunnan varat eivät riitä tasa-arvoisesti koko väestön huolehtimiseen nykyisellä järjestelmällä. Sote-uudistuksen tavoitteet: integraatio-, talous- ja yhdenvertaisuustavoitteet ei ehkä toteudu toivotulla tavalla.

62. 22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Osa palveluista tulee siirtymään kauemmaksi keskittämisen myötä sekä palveluntuottajien puuttumisen vuoksi. Kunnan asukkaiden lähipalvelut tulevat supistumaan. Eriarvoistuminen tulee lisääntymään. Kunnan asukkailla ei ole mahdollisuuksia valinnan tekemiseen etäisyyksien vuoksi sekä taloudellisen tilanteeseensa vuoksi. Sote- ja maakuntauudistus muuttaa peruuttamattomalla tavalla kuntien roolia suomalaisessa yhteiskunnassa. Kunnilla on tänä päivänä Sote-lähipalvelut ja kunnilla on osaava henkilökuntaa ja kiinteistöjä. Muutoksen jälkeen kunnan veronmaksajille tärkeät lähipalvelut siirtyvät keskuksiin ja yhteiskunnan kustannukset ehkä kasvavat maaseudulla.

63. 23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

64. 24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.